

TEO LT, AB

Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba
Algirdo g. 27A, Vilnius
LT-03219

2010-01-27 Nr. 05-1-04-34

DĖL RINKOS TYRIMO REZULTATŲ

Gerb. p. Barakauskai,

TEO LT, AB (toliau – TEO) susipažino ir detaliai išnagrinėjo Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau - Tarnyba) paskelbtus Transliacijų perdavimo paslaugų, skirtų turinio paslaugoms galutiniams vartotojams teikti, rinkos tyrimo rezultatus bei atitinkamus susijusius Tarnybos direktoriaus įsakymų projektus. Toliau teikiame pastabas ir komentarus dėl Transliacijų perdavimo paslaugų, skirtų turinio paslaugoms galutiniams vartotojams teikti, rinkos tyrimo ataskaitos projekto bei Tarnybos direktoriaus įsakymų projektų.

Transliacijų perdavimo paslaugų, skirtų turinio paslaugoms galutiniams vartotojams teikti, rinkos tyrimo ataskaitoje (toliau – Ataskaita) nurodoma, kad skaitmeninės antžeminės televizijos transliacijų perdavimo paslaugų, skirtų turinio paslaugoms galutiniams vartotojams teikti, kai radijo dažnis (kanalas) skiriamas siuntėjui TEO, teikiamų Lietuvos Respublikos teritorijoje, 100 procentų rinkos užima TEO ir konkurencija šioje rinkoje nėra veiksminga. Norėtume atkreipti dėmesį, kad konkurencijos veiksmingumą šioje rinkoje formuoja ne TEO, o šiuo metu esantys teisės aktai. Kaip nurodyta šiame rinkos tyrime „Radijo dažnis (kanalas) skiriamas siuntėjui pagal Radijo dažnių skyrimo radijo ir televizijos programoms transliuoti ir siųsti strateginį planą. Transliuotojui yra išduodama Lietuvos radijo ir televizijos komisijos licencija. Šios licencijos išduodamos Visuomenės informavimo įstatymo bei Transliavimo ir retransliavimo veiklos licencijavimo taisyklių nustatyta tvarka ir sąlygomis. Pagal Visuomenės informavimo įstatymo 31 straipsnio 10 dalį bei transliavimo ir retransliavimo veiklos licencijavimo taisyklių 12 punktą, transliavimo ir retransliavimo licencijos išduodamos konkurso būdu. Transliuotojai, programas siunčiantys radijo dažniu (kanalu), kuris tiesiogiai skiriamas siuntėjui TEO, turi pirkti transliacijų perdavimo paslaugas tik iš TEO.“ „Siuntėjas TEO negali pasirinkti norimo transliuotojo, jį parenka Lietuvos radijo ir televizijos komisija konkurso būdu.“ Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytas aplinkybes, galima daryti išvadą, kad konkurencijos veiksmingumą atitinkamoje rinkoje įtakoje ne TEO, o nustatyta tvarka, kurios pagrindu išduodamos licencijos bei parenkamas transliuotojas. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad dažnių (kanalų) kiekis yra ribotas, todėl net ir esant papildomam dažnių (kanalų) poreikiui, šis poreikis negali būti patenkinamas.

Ataskaitoje nurodoma, kad „Atlikus TEO skaitmeninės antžeminės televizijos transliacijų perdavimo paslaugų kainų ir šių paslaugų sąnaudų palyginimą, RRT konstatuoja, jog paslaugos yra teikiamos brangiau nei šių paslaugų sąnaudos (įskaitant investicijų grąžą).“ Taip pat pažymima, kad „Sąnaudų analizė buvo atlikta remiantis TEO 2008 m. sąnaudų ataskaitomybe, pateikta RRT pagal TEO nustatytus įpareigojimus kitose rinkose.“ Norime atkreipti dėmesį, kad visus 2009 m. TEO vykdė skaitmeninės televizijos tinklų statybą. Šių tinklų statyba pareikalavo nemažų investicijų, todėl įvertinus 2009 m. patirtas tinklų statybos sąnaudas, paslaugų kainų atitikimas sąnaudoms gali ženkliai pakisti.

Atsižvelgiant į šias aplinkybes manytina, kad šis teiginys dėl TEO teikiamų transliacijų siuntimo paslaugų kainų neatitikimo sąnaudoms einamuoju laikotarpiu nėra tikslus.

Atliekant transliacijų perdavimo paslaugų, skirtų turinio paslaugoms galutiniams vartotojams teikti, rinkos tyrimą, rinka yra susiaurinama iki konkretaus dažnio (kanalo) – „*kai radijo dažnis (kanalas) skiriamas TEO*“ (toks pat apibrėžimas taikomas LRTC atveju). Tiek transliuotojų tiek galutinių paslaugų vartotojų atžvilgiu, transliacijų siuntimo paslaugos nepriklausomai nuo to, kuris paslaugų teikėjas šias paslaugas teikia, yra identiškos tiek savo techninėmis savybėmis tiek galutine paslaugos paskirtimi. Transliuotojas galėtų pirkti transliacijų siuntimo paslaugas tiek iš TEO, tiek iš LRTC ir jų pagrindu teikti paslaugas galutiniams vartotojams, tačiau pasirinkimo galimybės riboja šiuo metu esanti licencijų skyrimo tvarka. Atsižvelgiant į šias aplinkybes, siūlome rinką apibrėžti plačiau – tai yra, kaip skaitmeninės antžeminės televizijos transliacijų perdavimo paslaugų, skirtų turinio paslaugoms galutiniams vartotojams teikti, teikiamų Lietuvos Respublikos teritorijoje, rinka.

Ataskaitos 59 p. nurodyta, jog „*ūkio subjektas TEO turi ekonominį interesą ir galimybių kitiems ūkio subjektams nesuteikti prieigos prie savo elektroninių ryšių tinklo elementų ar susijusių priemonių*“, be to „*TEO gali neturėti iniciatyvos suteikti prieigos, kiek tai susiję su skaitmeninės antžeminės televizijos transliacijų perdavimo paslaugų, skirtų turinio paslaugoms galutiniams vartotojams teikti kai radijo dažnis (kanalas) skiriamas siuntėjui TEO <...>*“. Atkreipiame dėmesį, kad TEO, statant atitinkamus siuntimo tinklus, investavo ne vieną milijoną litų, todėl prieigos prie šių tinklų nesuteikimas sąlygotų milijoninius nuostolius, ir atitinkamai investicijų neatsipirkimą. Atvirkščiai – TEO siekia, kad maksimaliai būtų išnaudoti visi TEO priklausantys siuntimo tinklai, be to šis siekis įtvirtintas ir sutartyse su transliuotojais/retransliuotojais. Dėl šios priežasties, teiginys apie tai, jog TEO turi ekonominį interesą nesuteikti prieigos yra ne tik neatitinkantis faktinės situacijos, bet ir nelogiškas. Todėl manome, kad atsižvelgiant į visas aplinkybes, prieigos įpareigojimas TEO atžvilgiu netikslingas ir prašome šio įpareigojimo TEO nenustatyti.

Pagarbiai

Generalinis direktorius

Arūnas Šikšta